เรื่อง การศึกษาการปนเปื้อนเชื้อแบคทีเรียบนธนบัตรจากร้านสะดวกซื้อ

ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ผู้ศึกษา สุวรรณา สิทธิยา

ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรูญ สารินทร์

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ วทบ.สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำสำคัญ แบคทีเรีย ร้านสะดวกซื้อ ธนบัตร

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณการปนเปื้อนแบคทีเรียบนตัวอย่างธนบัตรที่เก็บจากร้าน สะดวกชื้อ และศึกษาลักษณะโคโลนีลักษณะทางสันธานวิทยาของแบคทีเรียที่คัดแยกได้ โดยเก็บตัวอย่างธนบัตร ชนิด 20 บาท 50 บาท และ 100 บาท จากร้านสะดวกชื้อในเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลกจำนวน 15 ร้าน และร้าน สะดวกชื้อนอกเขตเทศบาลเมืองพิษณุโลกจำนวน 15 ร้าน ทั้งหมด 270 ตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างแบคทีเรียจาก ตัวอย่างธนบัตรด้วยวิธีการ Swap test แล้วนำไปศึกษาจำนวนแบคทีเรียทั้งหมดด้วยวิธี total plate count และ ศึกษาลักษณะโคโลนีลักษณะทางสันฐานวิทยาของแบคทีเรียด้วยกล้องจุลทรรศน์และการย้อมแกรม ผลการศึกษา พบว่า ปริมาณแบคทีเรียที่ปนเปื้อนบนธนบัตรที่เก็บจากร้านสะดวกชื้อในเขตและนอกเขตเทศบาลนครพิษณุโลกมี การปนเปื้อนแบคทีเรียแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P < 0.05) โดยพบแบคทีเรียปนเปื้อนบนธนบัตรที่เก็บจากร้านสะดวกชื้อในเขตและนอกเขตเทศบาลนครพิษณุโลกปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 19.96×10⁸ CFU/cm² และ 63.41×10⁶ CFU/cm² ตามลำดับ โดยพบว่าการปนเปื้อนแบคทีเรียบนธนบัตรชนิด 100 50 และ 20 บาท มีการ ปนเปื้อนแบคทีเรียปริมาณเฉลี่ยเท่ากับ 472.96×10⁶ CFU/cm² 212.42×10⁶ CFU/cm² และ 311.99×10⁶ CFU/cm² ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่าปริมาณแบคทีเรียที่พบส่วนใหญ่มีลักษณะโคโลนีเป็นสีขาว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<0.05) ทั้งนี้พบว่าแบคทีเรียที่พบส่วนใหญ่มีลักษณะโคโลนีเป็นสีขาว มีความมันวาว ด้าน โปร่างแสง โดยมีรูปร่างกลม แบน เรียบและขอบเกลี้ยง และพบแบคทีเรียแกรมบวกมากกว่า แกรมลบ

Title Study on bacterial contamination on banknotes from convenience

stores in Muang District, Phitsanulok Province

Author Suwanna Sitthiya

Advisor Asst. Prof. Dr. Charoon Sarin

Academic Paper Thesis B.S. in Natural Resources and Environment

Naresuan University, 2021

Keyword Bacteria, Convenience store, Banknote

ABSTRACT

The objectives of this study were to study the amount of bacterial contamination on banknote samples collected from convenience stores and to study morphology of isolated bacteria. A total of 270 samples of 20 baht, 50 baht and 100 baht banknotes were collected from 15 convenience stores in Phitsanulok municipality area and 15 convenience stores outside Phitsanulok municipality area. Bacteria samples were collected from banknote samples by swap test method. The total number of bacteria was studied by total plate count method, and colony morphology was studied by microscopic and gram staining. The results showed that amount of bacteria contaminated on banknotes collected from convenience stores in and outside Phitsanulok municipality area was significantly different (P < 0.05). The average number of bacteria contaminated on banknote collected from convenience stores in and outside Phitsanulok municipality area was statistically different (p<0.05) with number of 199.60×10^7 CFU/cm2 and 6.34X10⁷, respectively. It was found that bacterial contamination on 100, 50 and 20 baht banknotes showed average bacterial contamination of 472.96×10⁶ CFU/cm², 212.42×10⁶ CFU/cm² and 311.99×10⁶ CFU/cm², respectively. Statistics showed that there was a statistically significant difference in the amount of bacteria contaminated on the three banknotes (p<0.05). It was also found that most of the bacterial colonies were white, with a glossy, glossy side, with a round, flattened shape and smooth edges and found more gram-positive bacteria than gram-negative.